

אחרי מות

במלחמת סיני קיבל צל"ש. בששת הימים - את עיטור העוז. אשר דר, שפרץ לארמון הנציב, מת בגיל 94

ב-1956 הסתער על מוצב מצרי ברפיח תוך ריצה על מוקשים. 11 שנים לאחר מכן נפצע בקרבות בירושלים, אך המשיך לפקד על הכוח עד לכיבוש היעדים. שתי המלחמות זיכו את אל"מ במיל' אשר דר באותות גבורה

לעקוב

עופר אדרת

2026 במרץ • 19 • 12:35

אשר דר, שכיהן כמפקד הנח"ל, מנכ"ל מד"א וראש המועצה האזורית קריית אונו, שייך לרשימה מכובדת של לוחמים שקיבלו יותר מעיטור אחד. את מעשה הגבורה הראשון ביצע במלחמת סיני ב-1956 כשהוביל את פלוגתו כמ"פ בגולני בקרב על רפיח. "עברנו תעלה תעלה וניקינו את כולן ממצרים. מטען הצינור שיועד לפריצת הגדרות ופינוי המוקשים לא פעל, כופפנו את הגדרות ורצנו על המוקשים. לאחר מכן טיהרנו וכבשנו את המוצב", סיפר ל"במחנה" ב-2010. על הפעולה הזאת הוא קיבל צל"ש מאלוף פיקוד דרום ולימים הרמטכ"ל חיים לסקוב: "הנני לציין אותך לשבח על התנהגות למופת, בזה שבעת פיקודך על פלוגה מסתערת על מוצב אויב... ועל אף אש אויב חזקה ותקלות בפעולת מנגנוני הפריצה, עמדת בראש פלוגתך כשהנך חותך את הגדרות ופורץ את המוקשים. בהתנהגותך שימשת דוגמה למופת".

על פעולה שביצע 11 שנים לאחר מכן, במלחמת ששת הימים, קיבל עוד אות בוהק — עיטור העוז. כך נכתב על תיאור המעשה באתר "הגבורה" שעורך ד"ר עפר דרורי: "ביום ה-5 ביוני 1967 עמד סגן אלוף אשר דר בראש הכוח, שפרץ לארמון הנציב בירושלים. למרות שנפצע, המשיך לפקד על הכוח ועמד בראשו בביצוע משימות נוספות". באתר מתואר כיצד דר נפצע פעם אחר פעם, אך "המשיך להשתתף בלחימה בטיהור התעלות והעמדות... המשיך לפקד על הכוח עד גמר הכיבוש... ורק לאחר מכן מסר תפקידו ופונה".

בראיון ל"במחנה" סיפר דר על קורותיו במלחמת ששת הימים בה כיהן כמפקד גדוד מילואים 161 של חטיבת ירושלים. "עוד לא הספקתי להגיע למפקדת הגדוד וכבר התחילו ההפגזות על ירושלים... הורדנו מכת אש של איזה מאה פגזים... הורדנו עליהם כ-200 פצצות" תיאר את הלחימה עליה פיקד באתרים שונים. בהמשך מפקד החטיבה ביקש ממנו לגרש את הירדנים מארמון הנציב. "אתה חושב שאתה מסוגל?" שאל את דר, שהשיב בחיוב. "הוא חזר ושאל, והשבתי שאני מוכן לצאת מיד", תיאר דר.

התוכנית שהגה דר כללה שילוב בין טנקים לחיילי חי"ר: "הירדנים פתחו בירי מכל מקום אפשרי והתחילה חגיגה שלמה". בהמשך חבר אליו יוסי לנגוצקי, מפקד הסיירת הירושלמית. "בעודנו שוכבים על הקרקע ציירתי לו בחול את תרשים התקיפה", סיפר דר. "המשכנו לכיוון ארמון הנציב. הגענו לכניסה והיה שם שער. הטנק המוביל דיווח שהשער סגור, ומפקד הטנקים ענה לו: 'מה סגור? תפרוץ אותו'. השער נפרץ, מפקד יחידת הסיור נכנס לארמון הנציב" תיאר.

דר המשיך ליעד נוסף, "גבעת האנטנה", שם ראה ג'יפים וטנדרים נטושים. "פתאום זיהיתי חיילים ירדנים רצים בין הטנקים שלנו. מיד קפצתי על המקלע הכבד והתחלתי לירות עליהם... יריתי בהם, אבל הם הצליחו לירות פגז, שלמזלנו החטיא אותנו, אבל התפוצץ על עץ מאחורינו. מהפיצוץ הזה נפגעתי אני, כשחטפתי רסיס מתכת גדול במרפק ימין. הנחתי לעצמי חוסם עורקים ואמרתי לחובש ללחוץ עם התחבושת". חרף הפציעה גם הפעם המשיך להילחם עד להשלמת המשימה.

דר נולד בחיפה ב-1932 בשם אשר דרייזין. הוריו, משה ונחמה, עלו מרוסיה. אביו היה חבר בגדוד העבודה על שם טרומפלדור וממקימי קיבוץ מרחביה. כשדר היה בן ארבע פרץ המרד הערבי הגדול. באלבום המשפחתי שמורה תמונה שלו כילד עם רובה וכובע של גפיר (שוטר

במשטרת היישובים). ב-1939 עברה המשפחה לתל אביב, שם למד דר בבית הספר ביאליק ובגימנסיה הרצליה. בנעוריו היה חבר אצ"ל לצדו של חברו לספסל הלימודים [הקריקטוריסט רענן לוריא](#). במלחמת העצמאות השתתף עם המחתרת בקרב על יפו, בהדיפת המצרים באזור אשדוד ובכיבוש יבנה. ב-1950 התגייס לצה"ל ושירת בנח"ל, בגולני ובבית הספר לקצינים. ב-1972 היה מפקד הנח"ל. לאחר שחרורו היה מנכ"ל מגן דוד אדום. בין 1978 ל-1983 כיהן כראש המועצה המקומית קריית אונו, שם כתבו כי "שם דגש מיוחד על חיזוק החינוך".

אשתו, יעל, מתה לפני שלוש שנים. הוא מת השבוע בגיל 94 והותיר בנות, נכדים ונינים.

הצג עוד

מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | תנאי שימוש | צרו קשר |
רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל

© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ